

# Lý Đông A

## Tập đại thành tư tưởng Tây Phương

Phạm Oanh

---

Tham khảo các tài liệu của cụ Lý để tìm các tư tưởng Tây phương chúng ta sẽ thấy rất nhiều không thể lược hết. Cho nên chỉ có thể liệt kê một số thí dụ tiêu biểu.

Ngay trong phần đầu của Nền Triết Học Chính Thống (NTHCT) cụ Lý đã mượn tư tưởng của nhà bác học Đức Ariott để nhấn mạnh văn minh nhân loại Đông Tây từ cổ chí kim đều là của chung. Cũng trong tài liệu này cụ Lý đã sử dụng tất cả các công cụ lý luận của Tây phương từ Quy nạp, Diễn dịch, Nhận thức, Bản thể, và Phương pháp luận. Cụ Lý đã dùng các Biện chứng từ cổ Hy Lạp cho đến của Hegel và Marx để bổ túc và xây dựng thêm cho chủ nghĩa Duy dân.

Ngoài ra cụ cũng sử dụng tư tưởng về Khách quan chủ quan của Kant trong NTHCT và các tư tưởng khác của Kant trong nhiều tài liệu khác. Cụ sử dụng quan niệm Người là cứu cánh là Tiền đề để nghiên cứu tương tự như Kant. Các tầng chân lý khách quan chủ quan của cụ thì tương tự như các tầng Nhận thức của Alfred Whitehead.

Cụ phân tích các điểm tốt xấu các Hiến pháp quan trọng của Tây phương cũng như cách thức tổ chức điều hành và thành quả của họ để xây dựng một Cơ Năng Hiến Pháp tinh vi hơn cho Việt Nam. Ngoài ra cụ cũng quan sát phân tích tất cả các nền văn minh Thái bình Thịnh vượng để rút ra ba tiêu chuẩn cần yếu là Trinh, Bình, Hòa.

Cụ Lý coi trọng giáo dục và chính trị cho nên trong các tài liệu này cụ đã sử dụng và nêu tên rất nhiều các tư tưởng gia Tây phương từ Descartes cho đến các phương pháp giáo dục tập luyện của Edward Thorndike, Johann Herbart, Friedrich Froebel, John

Dewey, William James, Paul Natorp, George Kerschensteiner, Herbert Spencer, Dumas...

Văn nghệ cụ Lý cho là một thể hiện quan trọng về sinh hoạt tinh thần của loài người mang các yếu tố tử cả ba lãnh vực Tâm, Vật, và Sinh và cụ cũng nhắc tới Shelly, Tolstoi, Gorky, Herbert, Goethe ... là những tư tưởng gia nổi bật về văn nghệ của loài người.

Phương pháp quản lý điều hành cụ Lý dựa vào Frederick Taylor và Aexsei Stakhanov.

Kinh tế thì cụ theo Bình Sản Kinh Tế tương tự như của Teuton Đức.

Quân sự cụ cổ võ chiến lược và chiến tranh toàn diện theo Erich Ludendorff.

Cụ so sánh các Thiên tài Việt như những Năng tử Lượng tử của Vật lý học tương tự như quan niệm Man of Action của Hegel. Quan điểm Hệ thống, Nhân loại Nhất nguyên, Đạo kỷ, và Tổng thể của cụ giống học thuyết của Hegel. Thí dụ về Chủ Nô của cụ cũng tương tự như thí dụ Master-Servant của Hegel.

Thuyết Sinh Mệnh Tâm Lý và Đạo kỷ của cụ có những nét theo Philosophy of Organism của Alfred Whitehead và Tâm lý của Sigmund Freud.

Tiêu chuẩn và nhân cách cho tu dưỡng cụ Lý dựa trên quan niệm cổ Hy Lạp và tóm lược lại thành Đạo đức với Chân, Thiện, Mỹ và đào tạo phạm trù con người với khí chất thận vững, tim trong, óc sáng, mình nhẹ, tay mạnh; một nhân cách trọn vẹn là kinh sinh, khí vũ, đạo đức, trí thức, văn mỹ; một tinh thần cao thượng gồm có tổ quốc, chính nghĩa, lý tưởng, nhân cách và danh dự.

Về sinh hoạt quốc tế cụ Lý trưng dụng đề nghị của Kant thành lập các Liên hiệp quốc gia được TT Woodrow Wilson dùng thành lập League of Nations để duy trì Hoà bình cho Nhân loại.

Đây là một số những điểm chính chúng ta có thể tìm thấy ngay trong các tài liệu của cụ Lý soạn.

PHẠM OANH  
(June 3, 2021)